

VICENT SANCHIS, director
ALBERT SÁEZ, director adjunt
LLUÍS MARTÍNEZ, JOSEP PLAYÀ, subdirectors

SECCIONS: JOAN ARMENGOL [Economia]; IGNASI ARAGAY, XAVIER CESTER [Cultura i Espectacles]; TONI BROSA [Esports]; DAVID CASTILLO [Suplement Cultural]; DAVID GONZÁLEZ [Política]; SANTI GONZÁLEZ [Món];

PEPA MASÓ [Societat]; ÒSCAR MONTFERRER [Comunicació]; ALBERT PLA [Edició]; PERE PRATS [Disseny]; MONTSERRAT RIUS [Documentació]; ROBERT RAMOS [Fotografia]; PERE TIÓ [Opinió]
Delegada a Madrid: MONTSE OLIVA

REDACCIÓ I SEU SOCIAL:
Enric Granados, 84 - 08008 Barcelona

DELEGACIÓ A MADRID:
Carrera de San Jerónimo, 15-17 - 28014 Madrid
Tel.: 91 454 72 66 - Fax: 91 454 72 44
ADREÇA INTERNET: http://www.avui.cat
CENTRALETA Tel.: 93 316 39 00 - Fax: 93 316 39 36
DISTRIBUCIÓ Tel.: 93 316 39 16 - Fax: 93 316 39 15
SERVEI D'ATENCIÓ AL CLIENT
Tel.: 902 884 252 - Fax: 93 316 39 15

PUBLICITAT: PUBLIPRESS MEDIA, SA
XAVIER BUYÉS, director general
Barcelona JOAN FERRANDO, director de Publicitat
RAÛL GILBERT, cap de Publicitat
Av. Diagonal, 475 - 08036 Barcelona
Tel.: 93 344 30 00 - Fax: 93 344 31 91
e-mail: avui@publipressmedia.com
Madrid JAVIER PIÑEIRO, director de Publicitat

e-mail: jpiñeiro@publipressmedia.com
CRISTINA MADERAL
e-mail: cmaderal@publipressmedia.com
c/ María de Molina, 54 - 28006 Madrid
Tel.: 91 515 91 00 - Fax: 91 515 91 09

IMPRESSIÓ: Gráficas de Prensa Diaria
DL: B20.249-1976 DIFUSIÓ CONTROLADA PER L'OJD

Emili Rosales

Escriptor i editor

Nocturn amb Josep Pla

La publicació de *Nocturn de primavera*, la novel·la que Josep Pla va donar a la llum per primera vegada el 1953 però que va capgirar més tard en incorporar-la a les *Obres completes*, és un esdeveniment. Em compto entre els qui consideren Josep Pla un autor cabdal de la literatura del segle passat, i això per molts motius, però no pas precisament per la seva obra novel·lística: no només *El carrer estret* no és un dels seus llibres més reeixits sinó que el mateix Pla desdenyava el gènere novel·lístic.

I VET AQUÍ QUE LA LECTURA DE LA PRIMERA VERSIÓ de *Nocturn de primavera*, que acaba de publicar Destino a proposta de Baltasar Porcel, que coneix i explica en un epíleg les circumstàncies en què es va produir la revisió ulterior de la novel·la, ens situa davant d'una nova i formidable dimensió de l'autor d'*El quadern gris*. Per dir-ho ras i curt: amb *Nocturn de primavera* descobrim o recuperem el Pla novel·lista!

La novel·la transcorre al llarg de les poques hores que dura una festa en una petita ciutat, una capital comarcal. La convocatòria, feta per la primera fortuna local, aglutina totes les forces vives i és una ocasió singular per retratar els estrats socials i els tics que caracteritzen la manera de ser i de relacionar-se d'una comunitat sencera, les relacions de poder, els rituals establerts i els gèrmens de la discòrdia.

Pla dibuixa a *Nocturn de primavera* un complex i ben travat univers de personatges cadascun dels quals queda astutament definit, ja sigui per la seva manera de procedir o parlar, ja sigui per la informació carregada d'ironia quan no de sarcasme proveïda pel narrador. Els moviments d'aquesta gran representació estan perfectament executats, amb una obertura en què els protagonistes van confluint un darrere l'altre a la casa, un *crescendo* de tensió que es va gestant de manera subterrània, i un esclat que tornarà a expulsar precipitadament, gairebé d'estampi-

“I Pla no desaprofita l'ocasió de fer asseveracions sobre el país, la humanitat, la vida, el pas del temps, l'estultícia, la cobdícia o la ganduleria. Poesia de la gran”

da, els assistents a la festa com si no fossin més que un esbart de mosques empipadores.

EN EL RELAT TOT ÉS BRILLANT I ENCERTAT, CALCULAT, des de la descripció ambiental al pensament més recòndit d'algun dels personatges, des de la manera de moure's al llenguatge esmolat del qual es val el narrador. Una habilitat només a l'abast dels grans permet que cada racó de la novel·la estigui sempre tensament relacionat amb el conjunt. I Pla no desaprofita l'ocasió de fer asseveracions sobre el país, la humanitat, la vida, el pas del temps, l'estultícia, la cobdícia o la ganduleria. Poesia de la gran.

UN PROTAGONISTA DESTACAT de *Nocturn de primavera* és el llenguatge. Entenem-nos: no ho hauria de ser però ho és. Una bona part del llibre està constituït pels diàlegs, i el narrador no sempre s'allunya del registre col·loquial; però el català col·loquial que es fa servir, precís, sucós, és d'una riquesa avui inimaginable en un text semblant.

LA XAFARDERIA, LA RUMOROLOGIA, ELS SECRETS DITS a mitges recorren les converses per carregar d'electricitat el ball de societat, a estones elegant, a estones maldestre, que constitueix la novel·la, de manera que els mateixos protagonistes ajuden el narrador a fer veure que tot plegat és una gran comèdia: la festa, els comportaments, l'organització de la societat... i què més? Havent llegit aquest *Nocturn de primavera* un queda tocat, i una mica més enlluernat per la inesgotable astúcia del solitari de Llofriu. Un altre cop d'efecte. Ara que per a mi s'havia convertit en un dels més apassionats inductors a l'italianisme o en l'insospitat apòlogista de Giacomo Leopardi. Josep Pla adorava Itàlia, la cultura italiana, el paisatge italià, no només per la comprensible fascinació objectiva que el país exercia sobre ell, sinó perquè necessitava una pàtria d'adopció que s'assemblés una mica més a l'ideal que no pas la seva del seu temps. I no ha passat tant de temps.

LLUISA JOVER

DE FIL DE VINT

I si torna Aznar?

Isabel-Clara Simó

**Diuen els qui coneixen el re-
refons dels partits espanyols
i, de retruc, de la política es-
panyola, que Rajoy no s'ha
llegit el sumari de l'11-M;**

afirmen que hi ha massa contradiccions entre el text i les seves rocambolesques paraules. A darrere, esclar, es veu la mà del mentider Acebes, que és el primer avalador de la tesi que el terrible atemptat de Madrid va ser cosa d'ETA. Tant se val què s'investigui, què s'hi trobi, què hi digui la justícia: el PP ho nega tot. La ferida, no gens lluminosa, que porten clavada en diverses parts de la seva anatomia és sagnant encara, tot i tant de temps que hi ha passat. Quan pensen que les mentides d'Acebes els van fer perdre el poder, els agafa una mena de suor mortal, de rebuig histèric. Ho neguen tot, amb la violència tossuda del malalt.

Fins aquí, tot plegat és pura patologia, però els del PP no són només compulsius. Tenen analistes molt seriosos i mitjans molt fins per mesurar la realitat. I la tàctica de mossegar, d'agredir, d'insultar, de burxar és sense cap dubte una tàctica pensada. A mi em meravel·la, perquè, com els passa a molts comentaristes, no em sé imaginar que l'estil Aznar, sobretot sense ell, pugui tenir prou requesta per fer que un partit tan gran s'apunti a la dreta més agressiva i més ultra imaginable; em costa acceptar que els deu milions de votants que tenen combreguin amb aquesta intransigència, i sobretot no entenc que un home com Rajoy, que tothom assegura que és molt més dialogant, i que està incòmode, accepti aquest tètric ultraisme. Tret que Aznar estigui preparant-se per tornar, i Rajoy es limiti a escalfar-li el seient. Que tot podria ser.

DES DEL MOLÍ

Web de la humiliació

Maria de la Pau Janer

Quan cerques desesperadament alguna cosa, pots caure en situacions o actituds que et perjudiquen. El desànim i l'obsessió s'uneixen per anar contra qui els pateix. Hauríem d'aprendre que,

sovint, la vida transcorre malgrat nosaltres, a pesar dels esforços, la voluntat i les ganes que hi aboquem. A França creix l'atur. No fa gaire, s'ha creat una pàgina web que vol ser un instrument per ajudar la gent a trobar feina.

És la web de la vergonya dels qui estan desesperats. Consisteix en una subhasta que funciona a l'inrevés de totes les altres subhastes del món. No es tracta de posar el preu més alt, sinó el

més baix. És a dir, se subhasta una feina entre tots aquells que cerquen un lloc de treball, però s'adjudica a qui està disposat a cobrar menys diners per fer-la. Quan s'ha de subhastar un quadre o qualsevol peça d'art, els compradors rivalitzen entre ells per aconseguir-lo, oferint-ne sumes cada cop més elevades. En el cas d'una feina, els diversos aspirants davallen la xifra que en voldrien cobrar. Aquesta pàgina està inspira-

da en una altra que ja existia a Alemanya.

A Europa, doncs, es posen de moda les subhastes de la humiliació. Si cerques feina, no importen gaire la preparació i l'experiència que tinguis. L'únic realment valuós és que acceptis fer-la per quatre rals. Això afavorirà la situació dels empresaris i et deixarà del tot a la intempèrie. Els currículums, doncs, no valen gran cosa. Ja pots haver-te format durant

mitja vida en una especialitat determinada. Ja pots haver fet una carrera universitària amb les millors qualificacions. Ja pots dominar els idiomes que calgui. En el fons, tot depèn de la teva capacitat de tombar el coll a l'hora d'acceptar una paga minsa. És molt senzill jugar, quan tens una clara posició d'avantatge. És senzill apostar, si saps que tens totes les cartes a la mà. No sé si és exactament aquest el món que volíem.